

Saksfremlegg

Utv.saksnr.	Utvalg	Møtedato
126/17	Bindal kommunestyre	09.11.2017

Kystplan Helgeland - 2. gangs behandling av planforslag

Vedlegg:

- 1 Forslag til reviderte planbestemmelser og retningslinjer KPH Bindal
- 2 KU kap 1 - Utredning av analyser av ulike tema
- 3 KU kap 2 - Konsekvensutredning av enkelttiltak (Bindal)
- 4 KU kap 4 - Risiko- og sårbarhetsanalyse
- 5 KU kap 3 - Samlet vurdering av virkninger av tiltakene i Kystplan Helgeland
- 6 Plankart - utsnitt over kyst- og fjordområdene i Bindal kommune

Rådmannens innstilling

1. Forslag til interkommunal kystsoneplan for Helgeland, Kystplan Helgeland endres slik:

- **Planbestemmelser:**

- **Utredning av fare for kvikkleireskred og annen skredfare**

I områder under marin grense med marine avsetninger, må det ved utarbeidelse av reguleringsplan eller ved enkeltsaksbehandling gjennomføres en geoteknisk vurdering av kvikkleireskredfare. Videre skal annen skredfare i skredutsatte områder vurderes som ledd i reguleringsplan/detaljplan eller ved behandling av enkeltsaker etter plan- og bygningsloven.

Hvis det blir funnet kvikkleire i området skal utbyggingens effekt på hele områdestabiliteten utredes av fagkyndig. Det skal også vurderes om planområdet kan bli berørt av skred som utløses utenfor planområdet. Undersøkelser skal være gjennomført og dokumentert før reguleringsplan sendes på høring. Eventuelle risikoreduserende tiltak må beskrives og virkningen av disse dokumenteres.

- **Reindrift**

Tiltak som hindrer reindriftas rett til å flytte med rein, er ikke tillatt. Reindriftas arealbrukskart skal legges til grunn ved vurdering av konflikt mellom akvakulturanlegg og reindrift.

- **Krav til konsekvensutredning**

Før nye akvakulturlokaliteter kan godkjennes i Bindalsfjorden og Tosenfjorden skal fjordens tåleevne i forhold til oppdrettsnæring kartlegges.

- **Retningslinjer:**

- **Utredning av fare for kvikkleireskred**

Det er viktig at man ved alle typer terrenginngrep og utbygging på marine avsetninger under marin grense (MG) og i sjø, viser aktsomhet i forhold til mulig fare for kvikkleireskred. Dette gjelder blant annet ved utfylling av masser i sjø, ved mudring, ved molobygging osv. I områder under marin grense må det ved utarbeidelse av søknadspliktige tiltak gjennomføres en geoteknisk vurdering av faren for kvikkleireskred.

Hvis det blir funnet kvikkleire eller andre sprøbruddsmaterialer i området skal utbyggingens effekt på hele områdestabiliteten utredes av fagkyndig (geotekniker). Dokumentasjon fra geotekniker må vise at det vil være tilfredsstillende sikkerhet både i anleggsfasen og permanent jf. krav i TEK 10 kap.7 og NVEs veileder nr. 7/2014 "Sikkerhet mot kvikkleireskred" eller til en hver tids gjeldende lov og retningslinjer".

- **Friluftsområder**

Etablering av akvakulturanlegg bør normalt ikke tillates innenfor områder kartlagt som viktige og svært viktige friluftsområder i Bindal kommune.

- **Endringer i plankartet og i selve plandokumentet**

- Kartframstillingen gjøres bedre med hensyn til stedsnavn og landområder. Plankartet navnesettes enkelt med stedsnavn.
- Arealer som potensielt er skredutsatt skal avmerkes på plankartet som hensynssone i henhold til aktsomhetskartenes utbredelse.
- Fiskeridata i plandokumentet oppdateres slik at de samsvarer med selve planforslaget.
- Kulturminneloven tas inn i listen over aktuelt regelverk som søknad om akvakulturlokaliteter skal vurderes opp, jf. s 7 i del 2 av Kystplan.
- Farleder tegnes om til svart strek i plankartet.
- Fiskeområder gjøres entydige i plankartet.

2. Bindal kommune sender interkommunal kystzoneplan for Helgeland, Kystplan Helgeland med de endringer som er vedtatt i punkt 1, ut på høring og legger den ut til offentlig ettersyn, med hjemmel i plan og bygningsloven § 9 og § 11-14.

Saksprotokoll i Bindal kommunestyre - 09.11.2017

Behandling:

Elling Bøkestad fremmet følgende forslag til nytt kulepunkt 3:

Konsekvensutredning (bærekraftrapport) for hele Bindalsfjordsystemet utføres innen første halvdel av 2018.

Finansiering søkes fra kommuner med areal i fjordsystemet samt eksisterende havbruksaktører. Bindal kommunes del av finansieringen innarbeides i næringsfondet/budsjett 2018.

Votering:

Det ble foretatt alternativ votering mellom rådmannens innstilling og rådmannens innstilling med Elling Bøkestads forslag til endring av pkt.1, kulepunkt 3.

Rådmannens innstilling med forslag til endring fra Elling Bøkestad av pkt.1, kulepunkt 3, enstemmig vedtatt.

Vedtak:

1. Forslag til interkommunal kystzoneplan for Helgeland, Kystplan Helgeland endres slik:

- **Planbestemmelser:**

- **Utredning av fare for kvikkleireskred og annen skredfare**

I områder under marin grense med marine avsetninger, må det ved utarbeidelse av reguleringsplan eller ved enkeltsaksbehandling gjennomføres en geoteknisk vurdering av kvikkleireskredfare. Videre skal annen skredfare i skredutsatte områder vurderes som ledd i reguleringsplan/detaljplan eller ved behandling av enkeltsaker etter plan- og bygningsloven.

Hvis det blir funnet kvikkleire i området skal utbyggingens effekt på hele områdestabiliteten utredes av fagkyndig. Det skal også vurderes om planområdet kan bli berørt av skred som utløses utenfor planområdet. Undersøkelser skal være gjennomført og dokumentert før reguleringsplan sendes på høring. Eventuelle risikoreduserende tiltak må beskrives og virkningen av disse dokumenteres.

- **Reindrift**

Tiltak som hindrer reindriftas rett til å flytte med rein, er ikke tillatt. Reindriftas arealbrukskart skal legges til grunn ved vurdering av konflikt mellom akvakulturanlegg og reindrift.

- **Krav til konsekvensutredning**

Konsekvensutredning (bærekraftrapport) for hele Bindalsfjordsystemet utføres innen første halvdel av 2018.

Finansiering søkes fra kommuner med areal i fjordsystemet samt eksisterende havbruksaktører.

Bindal kommunes del av finansieringen innarbeides i næringsfondet/budsjett 2018.

- **Retningslinjer:**

- **Utredning av fare for kvikkleireskred**

Det er viktig at man ved alle typer terrenginngrep og utbygging på marine avsetninger under marin grense (MG) og i sjø, viser aktsomhet i forhold til mulig fare for kvikkleireskred. Dette gjelder blant annet ved utfylling av masser i sjø, ved mudring, ved molobygging osv. I områder under marin grense må det ved utarbeidelse av søknadspliktige tiltak gjennomføres en geoteknisk vurdering av faren for kvikkleireskred.

Hvis det blir funnet kvikkleire eller andre sprøbruddsmaterialer i området skal utbyggingens effekt på hele områdestabiliteten utredes av fagkyndig (geotekniker). Dokumentasjon fra geotekniker må vise at det vil være tilfredsstillende sikkerhet både i anleggsfasen og permanent jf. krav i TEK 10 kap.7 og NVEs veileder nr. 7/2014 "Sikkerhet mot kvikkleireskred" eller til en hver tids gjeldende lov og retningslinjer".

- **Friluftsområder**

Etablering av akvakulturanlegg bør normalt ikke tillates innenfor områder kartlagt som viktige og svært viktige friluftsområder i Bindal kommune.

- **Endringer i plankartet og i selve plandokumentet**

- Kartframstillingen gjøres bedre med hensyn til stedsnavn og landområder. Plankartet navnesettes enkelt med stedsnavn.

- Arealer som potensielt er skredutsatt skal avmerkes på plankartet som hensynssone i henhold til aktsomhetskartenes utbredelse.

- Fiskeridata i plandokumentet oppdateres slik at de samsvarer med selve planforslaget.

- Kulturminneloven tas inn i listen over aktuelt regelverk som søknad om akvakulturlokaliteter skal vurderes opp, jf. s 7 i del 2 av Kystplan.

- Farleder tegnes om til svart strek i plankartet.
- Fiskeområder gjøres entydige i plankartet.

2. Bindal kommune sender interkommunal kystsoneplan for Helgeland, Kystplan Helgeland med de endringer som er vedtatt i punkt 1, ut på høring og legger den ut til offentlig ettersyn, med hjemmel i plan og bygningsloven § 9 og § 11-14.

Saksopplysninger

Bindal kommune er med i planprosess Kystplan Helgeland. Kystplan Helgeland er et samarbeidsprosjekt mellom 12 kystkommuner: Bindal, Sømna, Vega, Vevelstad, Vefsn, Herøy, Dønna, Nesna, Leirfjord, Træna, Lurøy og Rødøy kommune.

Den 28.1.2016 vedtok Bindal kommunestyre i sak 7/16 at interkommunal Kystplan Helgeland sendes på høring og la den ut til offentlig ettersyn, med hjemmel i plan- og bygningsloven § 9 og § 11-14.

Etter at alle kommuner i samarbeidet fattet liknende vedtak, ble planforslaget sendt ut på høring sommer 2016. Blant andre uttalelser kom det innsigelser fra Fylkesmannen i Nordland og Norges vassdrags- og energidirektorat. 5 av 6 innsigelser kom fra Fylkesmannen.

Hovedtrekkene i uttalelsene er gjengitt under «**Vurdering**». Rådmannen har gitt sin kommentar til uttalelsene fortløpende med forslag til endringer der dette anses påkrevd.

For at dokumentet skal bli så oversiktlig som mulig er uttalelsene er delt inn i følgende kategorier:

1. Innsigelser

Innsigelse mot en arealplan betyr at kommunestyrets myndighet til å vedta planen bortfaller, med mindre at innsigelsen trekkes. Kommunen kan dermed ikke se bort fra en innsigelse. Kommunen og vedkommende innsigelsesorgan må så langt mulig søke å bli enige om en løsning. Innsigelsen kan således når som helst trekkes tilbake av det organ som har fremmet innsigelsen. Kommunestyret kan da gjøre endelig planvedtak.

2. Planfaglige mangler

Med planfaglige mangler menes feil og mangler knyttet til lov og forskriftskrav – typisk tekniske krav og formelle krav f.eks. knyttet til manglende dokumentasjon/utredning. Dette er krav som normalt skulle vært oppfylt ved utarbeidelse av planen og som kan få betydning for planens gyldighet. Denne type mangler vil avhjelpes ved at påpekt mangel rettes opp i det videre planarbeidet.

3. Planfaglige råd og innspill

Planfaglige råd og innspill er informasjon om de interesser og hensyn som fagorganet skal ivareta/sikre i planleggingen, og anbefalinger i forhold til løsninger. Det vil være kommunen som er nærmest til å foreta de endelige valgene. I denne kategorien kommer også innspill fra organisasjoner og foretak som har interesser innenfor planområdet.

Vurdering

Innsigelser fra statlige myndigheter:

1. NVE fremmer innsigelse mot manglende ivaretagelse av hensynet til skredfare (vedrørende grunnforhold og fare for kvikkleireskred) i planen.

I planbestemmelsene til planforslaget er det ingen bestemmelser som sikrer at grunnforholdene og faren for kvikkleireskred vil bli ivaretatt på en god og forutsigbar måte i seinere detaljplaner og ved behandling av enkeltsaker.

Vedrørende grunnforhold og fare for kvikkleireskred mener NVE at kommunene må innarbeide en planbestemmelse som sikrer at dette blir vurdert som ledd i reguleringsplan/detaljplan eller ved behandling av enkeltsaker etter plan- og bygningsloven og etter sektorlover.

Kommentar: Innsigelsen fra NVE kan imøtekommes ved å ta med følgende planbestemmelse og retningslinje:

Utredning av fare for kvikkleireskred og annen skredfare

I områder under marin grense med marine avsetninger, må det ved utarbeidelse av reguleringsplan eller ved enkeltsaksbehandling gjennomføres en geoteknisk vurdering av kvikkleireskredfaren. Videre skal annen skredfare i skredutsatte områder vurderes som ledd i reguleringsplan/detaljplan eller ved behandling av enkeltsaker etter plan- og bygningsloven.

Hvis det blir funnet kvikkleire i området skal utbyggingens effekt på hele områdestabiliteten utredes av fagkyndig. Det skal også vurderes om planområdet kan bli berørt av skred som utløses utenfor planområdet. Undersøkelser skal være gjennomført og dokumentert før reguleringsplan sendes på høring. Eventuelle risikoreduserende tiltak må beskrives og virkningen av disse dokumenteres.

Retningslinjer: Utredning av fare for kvikkleireskred

Det er viktig at man ved alle typer terrenginngrep og utbygging på marine avsetninger under marin grense (MG) og i sjø, viser aktsomhet i forhold til mulig fare for kvikkleireskred. Dette gjelder blant annet ved utfylling av masser i sjø, ved mudring, ved molobygging osv. I områder under marin grense må det ved utarbeidelse av søknadspliktige tiltak gjennomføres en geoteknisk vurdering av faren for kvikkleireskred.

Hvis det blir funnet kvikkleire eller andre sprøbruddsmaterialer i området skal utbyggingens effekt på hele områdestabiliteten utredes av fagkyndig (geotekniker).

Dokumentasjon fra geotekniker må vise at det vil være tilfredsstillende sikkerhet både i anleggsfasen og permanent jf. krav i TEK 10 kap.7 og NVEs veileder nr. 7/2014 "Sikkerhet mot kvikkleireskred" eller til en hver tids gjeldende lov og retningslinjer".

2. Fylkesmannen fremmer innsigelse på grunn av manglende bestemmelse som sikrer reindriftas flyttleier i vann (svømmeleier), og til retningslinje tilhørende hensynssone reindrift

Flyttleier har et særlig vern etter lov om reindrift § 22, og det er ikke lov å iverksette tiltak som hindrer bruk av flyttleiene. Svømming mellom øyer og fastland eller mellom øyer er en del av flyttleiene. Svømmeleier er flyttleier – bare at det foregår i vann i stedet for på land. Det er ikke lov å iverksette tiltak som hindrer bruk av flyttleier i vann, på samme måte som flyttleier på land. Det er viktig å være oppmerksom på at det er flyttleias funksjon som er vernet, og ikke bare et konkret begrenset areal.

Fylkesmannens forslag til løsning

Fylkesmannen foreslår følgende ordlyd til bestemmelse under kapittel 3.4:

«Tiltak som hindrer reindriftas rett til å flytte med rein, er ikke tillatt. Reindrifas arealbrukskart skal legges til grunn ved vurdering av konflikt mellom akvakulturanlegg og reindrift. Ved tvil om tiltaket har konsekvenser for reindriftas rett til å flytte med rein, skal uttalelse fra berørt reinbeitedistrikt og Fylkesmannen innhentes.»

Fylkesmannen foreslår følgende ordlyd til retningslinje for hensynssone reindrift:

«Hensynssone reindrift: Tiltak i hensynssonen som er til hinder ved flytting med rein, er ikke tillatt. Tiltak under havoverflaten som ikke hindrer svømming eller ilandføring av rein fra båt, kan tillates. Ved tvil om tiltaket har konsekvenser for reindrifas rett til å flytte med rein, skal uttalelse fra berørt reinbeitedistrikt og Fylkesmannen innhentes. Også ved tiltak i havoverflaten like inntil hensynssone reindrift, bør reinbeitedistrikt og Fylkesmann høres.»

Kommentar: Fylkesmannen kommer med forslag til løsning - en bestemmelse som vil pålegge kommunen å avklare alle nye og eksisterende enbruks akvakulturområder med reindriftsforvaltningen før etablering av oppdrettsanlegg. Rådmannen mener at det er vanskelig for kommunen å akseptere at enbruks akvakulturområder, som er ganske små i areal må avklares med Fylkesmannens reindriftsavdeling etter at planen er vedtatt.

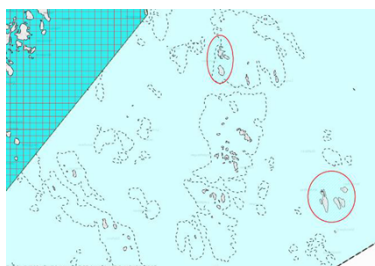
Kommunen har innarbeidet i planforslaget alle reintrekk og flyttleier som kommunen fikk informasjon om fra Fylkesmannen. Det har ikke kommet noe ny informasjon om nye flyttleier eller trekk etter 1. høring av planforslaget, selv om dette er etterspurt hos Fylkesmannen. For alle flerbruksområder er det et krav om avklaring med berørte parter (også reindriften). På bakgrunn av dette så anbefaler en ikke at det tas med en slik bestemmelse i ny planforslag som skal til 2. gangs høring.

3. Fylkesmannen fremmer innsigelse til generell disponering av sjøarealer til «*Bruk og vern av sjø og vassdrag*» dvs. flerbruksområder med akvakultur, uten at konsekvensene for områder med nasjonal eller vesentlig regional betydning for naturmangfold- og friluftslivsinteresser er konkret og tilfredsstillende vurdert.

Fylkesmannen viser til [Rundskriv T-2/16](#), om nasjonale og viktige regionale interesser på miljøområdet som sier: «*Innsigelse skal i utgangspunktet brukes der kommunen legger ut arealer til en bruk som er i strid med nasjonale og viktige regionale interesser, eller som av andre grunner er av vesentlig betydning for et innsigelsesorgans område*».

Som grunnlag for å legge ut store områder til slike flerbruksområder i sjø har Kystplan Helgeland foretatt en tematisk konsekvensvurdering, uten at konsekvensene i forhold til områder med konkret registrerte verdier og interesser er omtalt. Dette gir ikke en tilfredsstillende eller tilstrekkelig mulighet for å vurdere behovet for akvakultur i forhold til disse spesielle verdiene / interessene, og vil dermed heller ikke gi grunnlag for en tilfredsstillende vurdering i henhold til [kap. II i naturmangfoldloven](#). Herunder kravet i lovens § 7 om at offentlige beslutninger skal begrunnes i prinsippene angitt i lovens §§ 8-9.

I den grad det skal legges ut store flerbruksområder med akvakultur må det derfor også, ut fra dette, kunne forventes at mulige konsekvenser for kjente områder med angitt verdi for naturmangfold eller andre interesser er vurdert. For Bindal kommune finner Fylkesmannen at det er behov for en planmessig interesseavklaring bl.a. i følgende områder av nasjonal eller vesentlig regional betydning for naturmangfold, eller / og av hensyn til friluftslivsinteressene:

- Deler av område med holmer sørvest for Horsvær naturreservat, av hensyn til hekkende havørn og toppskarv. Begge artene er utsatt for forstyrrelser i hekkeperioden. Bestanden av toppskarv viser en negativ utvikling, og det er risiko for at arten havner på rødlista. Selv om det er relativt mye havørn i Nordland, er dette en norsk ansvarsart. Det er viktig at hekkelokaliteter skjermes, slik at den ikke på nytt havner på rødlista.

- Bindalsfjorden - Tosenfjorden ble i ovennevnte innspill angitt som så viktig for ville bestander av anadrome laksefisk at det ikke bør tillates oppdrett av laksefisk i området, jf. figuren til høyre. Vi kan ikke se at dette er lagt til grunn for planarbeidet. Selv om deler av fjordsystemet er tatt ut i forbindelse med kommunens behandling (områdene innenfor Gaupa og fjordområdet Osan innenfor Neset – Klavaodden), kan vi ikke se at det her foreligger en tilfredsstillende vurdering av konsekvensene av en arealdisponering som medfører at det blir tillatt å søke om lokalisering av alle former for akvakultur i disse fjordområdene. Dette gjelder spesielt i forhold til de ville laksefiskbestandene i området.

Fylkesmannens forslag til løsning

Det vil ikke lenger være grunnlag for denne innsigelsen om registrerte områder med nasjonal eller vesentlig regional betydning for naturmangfold og friluftslivsinteresser, sammen med en tilstrekkelig buffersone, legges ut til flerbruksområder i sjø der akvakultur ikke inngår.

For Bindalsfjorden - Tosenfjorden vil det være tilstrekkelig om det tas inn bestemmelser som avgrenser oppdrett til former som ikke vil kunne få konsekvenser for de ville laksefiskbestandene i fjordområdene. Alternativt vil Fylkesmannen kunne vurdere å frafalle innsigelsen til konkrete angitte områder om det foreligger en konsekvensutredning der behovet for oppdrett er tilfredsstillende avveid mot hensynet til bl.a. naturmangfold- og friluftslivsinteressene.

I den grad kommunen vil etterkomme innsigelsen ved ikke å tillate akvakultur i angitte områder, vil bruk av formålene «*Naturområde*» (SOSI-kode 6600) eller «*Friluftsområde*» være mest hensiktsmessig. Bruk av bestemmelsesområder, som for områdene som er grunnere enn 20 m, vil bidra til ytterligere å forverre lesbarheten av kartet. Som tilstrekkelig buffersone anser vi f.eks. 1000 m fra hekkelokalitet for rovfugl og 500 m fra viktige friluftsområder i strandsonen og på sjøen.

Kommentar: Fylkesmannen mener at nasjonale og viktige regionale interesser ikke er tilstrekkelig utredet i planforslaget. Dette gjelder spesielt deler av område med holmer sørvest for Horsvær naturreservat samt hele Bindalsfjorden/Tosenfjorden/Sørfjorden der det er åpnet for store flerbruksområder der akvakultur er tillatt. Foreliggende planforslag innebærer i praksis ingen endring i forhold til dagens plansituasjon der de samme områdene er lagt ut som FFFNA-områder (Områder for ferdsel, fiske, friluftsliv, natur og akvakultur). Når det gjelder hensynet til hekkende havørn, har vi ikke funnet dokumentasjon som viser at havørn blir negativt påvirket av akvakulturanlegg, jf. NINA-rapport 1199/2015 *Effekter av forstyrrelser på fugl og pattedyr fra akvakulturanlegg i sjø – en litteraturstudie* og NINA-rapport 616/2011 *Offshore vindenergi-anlegg og sjøfugl*. På bakgrunn av dette mener rådmannen at det ikke er grunnlag for å fastsette en buffersone på 1000 m fra hekkelokalitet for rovfugl.

Friluftsområdene i Bindal kommune ble kartlagt i 2012-2013. Disse ble behandlet av Bindal formannskap 28.1.2016 i sak 6/16. I formannskapets vedtak går det fram at «*Friluftskartleggingen legges til grunn ved utarbeiding av planer og enkeltsaksbehandling. Kunnskapen om friluftslivsområdene skal inngå i kunnskapsgrunnlaget ved revisjon av kommuneplanens arealdel*». Det er imidlertid i forbindelse med friluftskartleggingen ikke gjort noen vurdering av områdene i forhold til regional eller nasjonal verdi. På bakgrunn av at områder som blant annet Terråkvassdraget, Heilhornet, Holmshatten regelmessig blir brukt av folk utenfor Bindal, kan det være grunn til å anta at områder kartlagt som svært viktige friluftsområder kan ha regional verdi. Det er imidlertid ingen av disse områdene som går ut i sjø, og et fåtall som grenser mot sjø. Rådmannen kan ikke se at det er grunnlag for å ta inn planbestemmelse om at det skal være buffersone rundt viktige friluftsområder bestemmelser. En slik bestemmelse kan eventuelt brukes for å begrense mulighet for akvakultur i større grad enn det er nødvendig. Rådmannen foreslår imidlertid at innsigelsen fra Fylkesmannen vedrørende viktige friluftsområder imøtekommes delvis ved å ta med følgende planbestemmelse:

Retningslinje: Friluftsområder

Etablering av akvakulturanlegg bør normalt ikke tillates innenfor områder kartlagt som viktige og svært viktige friluftsområder i Bindal kommune.

4. Fylkesmannen fremmer innsigelse til bestemmelse gitt til arealkategorien «*Bruk og vern av sjø og vassdrag*»

Fylkesmannen fremmer innsigelse til bestemmelsen som i kap. 3.2 er gitt til arealkategorien «*Bruk og vern av sjø og vassdrag*», fordi den ikke sikrer at områder som har nasjonal eller vesentlig regional betydning for naturmangfold- og friluftslivsinteresser, samt reindrift (svømmeleier) blir ivarettatt.

Fylkesmannens forslag til løsning

Fylkesmannen vil kunne vurdere å frafalle innsigelsen om bestemmelsen endres slik at det entydig her går fram at akvakultur ikke er tillatt i, eller i nærhet til, områder med nasjonal eller vesentlig regional betydning for naturmangfold- og friluftslivsinteresser. Med nærhet mener vi f.eks. at avstanden til viktige friluftsområder bør være minst 500 m, og avstanden til hekkelokaliteter for sårbare rovfuglarter (som hubro) bør være minst 1 km (kan angis som retningslinje til bestemmelsen). Det bør også være en buffersone mot viktige hekkeområder for sjøfugl, som teist (klassifisert som sårbar i fastlands-Norge) og skarveartene (som er veldig sårbare for forstyrrelser i hekketida).

For å ivareta reindriftsinteresser anbefaler vi følgende bestemmelse under punkt 3.2:

«Tiltak som hindrer reindriften rett til å flytte med rein, er ikke tillatt. Reindriften arealbrukskart skal legges til grunn ved vurdering av konflikt mellom akvakulturanlegg og reindrift. Ved tvil om tiltaket har konsekvenser for reindriften rett til å flytte med rein, skal uttalelse fra berørt reinbeitedistrikt og Fylkesmannen innhentes.»

Kommentar: Når det gjelder buffersone rundt viktige friluftsområder og områder der rovfugl hekker vises det til kommentar under punkt 5. Fylkesmannen ønsker også at viktige friluftsområder og områder for hekkende sjøfugl som blir kartlagt i fremtiden sikres med en bestemmelse som forbyr akvakultur i slike områder samt en buffersone rundt. Saksbehandleren kan ikke se at det finnes grunnlag for slike bestemmelser. En slik bestemmelse kan eventuelt brukes for å begrense mulighet for akvakultur i større grad enn det er nødvendig.

Rådmannen foreslår at innsigelsen fra Fylkesmannen vedrørende flyttleier for rein imøtekommes ved å ta med følgende planbestemmelse under punkt 3.2:

Planbestemmelse: Reindrift

Tiltak som hindrer reindriftas rett til å flytte med rein, er ikke tillatt. Reindriftas arealbrukskart skal legges til grunn ved vurdering av konflikt mellom akvakulturanlegg og reindrift.

5. Fylkesmannen fremmer innsigelse til lokalisering av nye områder for akvakultur i Bindalsfjorden – Tosenfjorden

Innsigelse begrunnes med at disse fjordområdene har særskilt verdi som vandrings- og oppvekstområde for anadrom laksefisk (den av sjørøye fins her). Fylkesmannen har derfor frarådd

etablering av oppdrettsanlegg for laksefisk her (jf. ovenfor). Fylkesmannen kan ikke se at det her foreligger noen reell vurdering av konsekvensene den økte belastningen disse lokaliseringene vil få i form av rømt oppdrettslaks og lus, og det gis ikke noen begrunnelse for at samfunnsmessige hensyn tilsier at lokalisering her likevel bør prioriteres foran hensynet til blant annet disse villfiskbestandene.

Vi finner derfor ikke at lokaliseringen kan begrunnes i henhold til [naturmangfoldlovens kap II](#).

Fylkesmannen viser også til [Status for norske laksebestander i 2016](#) (Vitenskapelig råd for lakseforvaltning), der det går fram at rømt oppdrettsfisk i dag anses som den største trusselen

mot ville laksebestander. Videre viser vi til Havforskningsinstituttets

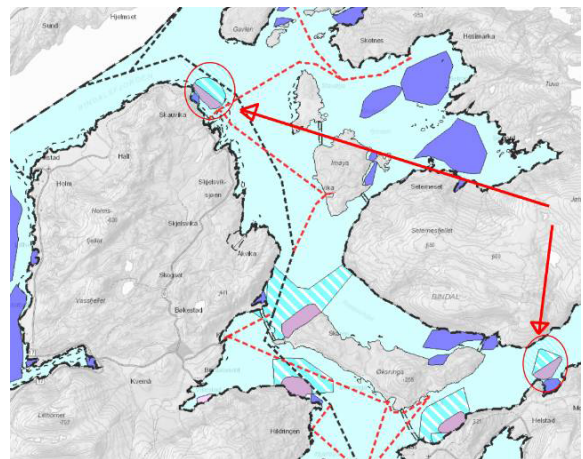
"[Risikovurdering norsk fiskeoppdrett 2016](#)" (se [hjemmesida til Havforskningsinstituttet](#)), der bl.a. går følgende fram:

«Det generelle bildet er derfor at vi ser en generell økning i smittepress på den utvandrende smolten i forhold til i 2014. Dataene tyder også på at en stor del av bestandene av sjørøret og sjørøye i oppdrettsintensive områder er negativt påvirket av lakselus i 2015.»

Som påpekt på [hjemmesida til fylkesmannen](#) tyder dette på at lus fra oppdrettsanlegg kan ta livet av omkring halvparten av sjørøret i de mest belasta områdene i fylket.

Fylkesmannens forslag til løsning

Grunnlaget for innsigelsen vil ikke være til stede om områdene tas ut av planen, samt at resten av Tosenfjorden legges ut som naturområde i kombinasjon med formålene fiske, friluftsliv, ferdsel (jf. ovenfor). I den grad disse områdene skal beholdes må det gis bestemmelser som styrer akvakulturvirksomheten til andre former enn tradisjonelt merdeoppdrett av laksefisk. Alternativt må det, for de områdene der det planlegges for lokalisering av tradisjonelle akvakulturanlegg, foreligge en utredning som bl.a. tilfredsstillende kravene til begrunnelse som er gitt i naturmangfoldloven, og som veier de samfunnsmessige hensynene som er knyttet til oppdrettsvirksomheten mot hensynet til de ville laksefiskbestandene i området. Dette vil i tilfelle gi en bedre arealavklaring enn forslaget om å legge ut det meste av fjordområdet til flerbruksområde i sjø med akvakultur.

Kommentar: Rådmannen foreslår at innsigelsen fra Fylkesmannen vedrørende lokalisering av nye akvakulturområder i Bindalsfjorden/Tosenfjorden imøtekommes ved å ta med følgende planbestemmelse:

Planbestemmelse – krav til konsekvensutredning

Før nye akvakulturlokaliteter kan godkjennes i Bindalsfjorden og Tosenfjorden skal fjordens tåleevne i forhold til oppdrettsnæring kartlegges.

Planfaglige mangler:

NVE:

Vedrørende skredfare som steinsprang og snøskred osv. mener NVE at arealer som potensielt er skredutsatt skal avmerkes på plankartet som hensynssone i henhold til aktsomhetskartenes utbredelse. Videre må det innarbeides en planbestemmelse som sikrer at skredfare blir vurdert som ledd i reguleringsplan/detaljplan eller ved behandling av enkeltsaker etter plan- og bygningsloven og etter sektorlover. Bestemmelsen gjelder sjøområder og strandsoner og omfatter tiltak som kan angis.

Kommentar: Denne mangelen anses rettet opp gjennom forslag til planbestemmelse under punkt 1, samt at det foreslås følgende endring i plankartet: Arealer som potensielt er skredutsatt skal avmerkes på plankartet som hensynssone i henhold til aktsomhetskartenes utbredelse.

Fiskeridirektoratet:

En del av fiskeridataene som er tatt inn på kartet i plandokumentet del II, er ikke oppdaterte fiskeridata og avviker derfor fra selve planforslaget i eget vedlegg.

Kommentar: Fiskeridata i plandokumentet oppdateres slik at de samsvarer med selve planforslaget.

Fylkesmannen:

Fylkesmannen har knyttet innsigelser til at konsekvensene for naturmangfold m.v. ikke er vurdert i forhold til områder av nasjonal og vesentlig regional betydning for naturmangfold m.v. for flerbruksområder med akvakultur, og at de ikke er tilfredsstillende vurdert for flere områder disponert til akvakulturformål. Dette er også en planfaglig mangel.

Det er ellers en vesentlig planfaglig mangel ved Kystplan Helgeland at konsekvensutredningen, slik vi ser det, ikke gir tilstrekkelig grunnlag for valgt arealdisponering. Dette gjelder både for de store flerbruksområdene, jf. innsigelsen ovenfor, og for hver enkelt lokalitet som er lagt ut til akvakulturformål. Dette fordi det gjennomgående mangler vurderinger av mulige konflikter i forhold til foreslått lokalisering, og også en konklusjon med begrunnelse for valgt arealdisponering. Selv om planområdet er avgrenset til å gjelde for sjøområdene er det også en mangel at arealdisponeringen her i liten grad / ikke er vurdert i forhold til eksisterende og planlagt aktivitet i strandsonen langs sjøen.

Vi viser i denne sammenhengen til:

- **Forskrift om konsekvensutredninger for planer**, der bl.a. følgende går fram:
  - «...Konsekvensutredningen skal redegjøre for vurderte alternativer, og i nødvendig grad omfatte utredning av relevante og realistiske alternativer, herunder alternativ lokalisering. Anbefalt alternativ skal begrunnes...» (§ 7).
  - Det skal gis en redegjørelse for planen, bl.a. «.forholdet til nasjonale miljømål, stortingsmeldinger eller lignende, kommunale, regionale og nasjonale planer som er relevante for den aktuelle planen..» (vedlegg IV bokstav a).
- **Veileder T-1493 – «Konsekvensutredninger – kommuneplanens arealdel»**, der figur 2 s. 20 viser et eksempel på hvordan utredninger for ulike utbyggingsområder kan gjøres, med en avsluttende

vurdering og konklusjon (som også kan ende med at forslag avvises). Følgende går videre fram av veilederen (s 21):

«Vurderingen av konsekvensene for de enkelte utredningstemaene og samlet konsekvens for utbyggingsforslaget bør kunne etterprøves. Det bør tydelig fremgå hvordan verdier i det aktuelle området og omfang av utbyggingen er vurdert og fastsatt, jf. trinn 1 og 2 i metodikken over. En slik oversiktlig tabell på en A-4 side bør derfor suppleres med egne tabeller der vurderingen av verdi og omfang går frem. I tillegg bør det lages en skriftlig begrunnelse og vurdering av hva som har ledet frem til den angitte konsekvensen samt dokumentasjon av faktagrunnlaget, det vil si hvor kunnskapen kommer fra og hvordan kvaliteten på datamaterialet er med eventuelle usikkerheter.»

I innspill herfra til planen og planprogrammet av 05.03.2014 pekte vi spesielt på de arealpolitiske retningslinjene for Nordland (kap. 8.5 i Fylkesplanen, jf. ovenfor), der det går fram at planlegging på sjø og land må ses i sammenheng (pkt c). Kommunen ble her oppfordret til å bidra til at planområdet ble utvidet til også å omfatte den delen av strandsonen som det er naturlig å se i sammenheng med sjøen (den såkalte «funksjonelle strandsonen»). Alternativt vil det være vesentlig at arealbruken i sjøen blir tilfredsstillende avveid mot aktuelle interesser i de tiliggende landområdene.

Kommentar: Bindal kommune er i ferd med å utarbeide ny kommuneplanens arealdel. Kystplanen vil bli innarbeidet i den endelige arealdelen, slik at arealbruk på sjø og på land ses i sammenheng. Det vises for øvrig til kommentarer knyttet til Fylkesmannens innsigelser.

NTNU Vitenskapsmuseet

Kystsonen har et særlig fokus på oppdrettsnæringen. På side 7 i del 2 av Kystplan Helgeland er det listet opp en rekke lover som akvakultursøknader skal vurderes opp mot. I denne redegjørelsen må det presiseres at slike søknader også skal vurderes opp mot kulturminneloven.

Kommentar: Kulturminneloven tas inn i listen over aktuelt regelverk som søknad om akvakulturlokalteter skal vurderes opp, jf. s 7 i del 2 av Kystplan.

Planfaglige råd og innspill:

NVE:

I kommuneplaner skal kraftlinjer, nærmere bestemt luftspenn, avmerkes på plankartet. Dette er omtalt i MDs veileder og i kartforskriften. Kraftlinjer i sentral og regionalnettet skal båndlegges etter plan- og bygningsloven § 11-8 d) og med hensynssone H740 båndlegging etter annet lovverk. Mens resterende for kraftlinjer i distribusjonsnettet fremgår det av veilederen at disse kan ha arealformål i henhold til pbl. § 11-7 nr. 2 og at det kan avsettes hensynssone etter § 11-8 a) faresone H370. Det er ikke noe krav om at kabler skal avmerkes. Det lokale nettselskapet har oversikt over kraftlinjer i distribusjonsnettet. Kommunene bør vurdere om kraftlinjer, luftspenn og sjøkabler, bør innarbeides i kystsonen for å unngå at kystsonen åpner for aktivitet som kan medføre skade for sjøkabler.

Kommentar: Kraftlinjer, herunder luftspenn og sjøkabler tegnes inn på plankartet da dette regnes som avklart, jf. pbl. § 11-8 pkt. a: hensynssone H740/ - faresone H370.

Kystverket:

Vi har i forbindelsen med planen hatt spesielt fokus på farledene og akvakultur, på grunn av mulige arealkonflikter. Kystplan Helgeland har valgt å løse dette med å ha kombinerte formål FFA(akvakultur/ferdsel/fiske)(6800) i sjøområdene vi har kommet med planfaglige råd og merknader til foreslåtte A-områder i Bindal kommune. I bestemmelsen for FFA-områdene fremgår det at det kun handler om fortøyningsmuligheter for akvakulturanlegg fra -25 i vannsøyla og at det ikke er tillatt med utvidelser eller nyanlegg i området. Det er avgjørende at bestemmelsen er godt synlig i KPH, så ikke arealformålet fremstår som villedende når det gjelder akvakultur. Mange av disse områdene er ikke egnet til flytende installasjoner i sjøen på grunn av ferdselen som pågår der.

Under 2.2 i plandokumentets Del 1 står det at Kystverket er delegert myndighet fra Fiskeri- og kystdepartementet, som ikke eksisterer lenger. Kystverket ligger i dag under Samferdselsdepartementet.

Kommentar: Kystverket har kommet med planfaglige råd når det gjelder at alle farleder skal tegnes som svart strek. I kystplanen er det tegnet rød strek der Nordland Fylkeskommune har sine farleder. Nordland er eneste fylke hvor det er deling mellom Kystverket og fylkeskommunen på farleder, og siden fylkeskommunen har ansvar for ferger og hurtigbåter så ble disse tegnet inn med rødt. Farleder tegnes om til svart strek i plankartet.

Fiskeridirektoratet:

- Av hensyn til kartets leselighet og informasjonsverdi, burde de nasjonale laksefjorder (NLF) og laksevassdrag (NLV) vært tydelig avmerket på linje med andre verneområder.
- Vi registrerer at noen fiskeområder er gitt ulik farge i kartet, tilsvarende med akvakulturområder uten at vi kan se det kommer klart fram hva det betyr.
- Angående uttak av oppdrettsområdet AF1 Klampvika, vil vi bemerke følgende. Fiskeridirektoratet region Nordland har tidligere behandlet en konkret søknad og gitt sin tilslutning til oppdrett i dette området. Vi bemerket da at fortøyninger som eventuelt kommer inn i den nordlige delen av akvakulturområdet, av hensyn til kveitegarnfiske, burde holde seg innenfor en linje lokale fiskere tegnet i år 2000. Vi mente også at dersom det skulle bli aktuelt med låssetting i området, ville det være mulig å få slept inn en notpose. 27. Fiskeridirektoratet region Nordland har ingen merknader til de øvrige endringer slik de framkommer av vedtaket.

Vedrørende nye akvakulturområder i Bindal:

Bangstadvika

Det er lagt inn et nytt akvakulturområde Bangstadvika. Det ligger i innløpet til Tosenfjorden. Det er en låssettingsplass innenfor avsatt akvakulturområde. Det er lenge siden det har foregått låssetting i området. Det skyldes bl.a. økning av minstemålet på sei som har ført til at det ikke lenger foregår notfiske etter sei i området. Fiskeridirektoratet region Nordland mener det uansett bør være mulig å få slept en notpose inn på vika. Slep av notposer i denne sammenheng anses som ferdsel og ikke fiske. Det betyr at notposene kan slepes i avstand inntil 25 meter fra anleggets ytterpunkter. Under slep «reduseres» dybden på posen vesentlig. Det bør være mulig å plassere anlegget med fortøyninger slik at en notpose vil ha god klarning til fortøyningsdypet. Fiskeridirektoratet region Nordland gir sin tilslutning til det avsatte akvakulturområdet.

Kommentar: Fiskeområder gjøres entydige i plankartet.

Statens vegvesen:

De viktigste næringsaktivitetene i sjøarealene på Helgeland er fiskeri, havbruk og reiseliv. Økt aktivitet og næringsvirksomhet til sjøs vil kunne utløse samferdselsmessige problemstillinger på land. Det kan også påregnes økt persontrafikk og transport av varer og tjenester til eksisterende og nye anlegg. Dersom økt aktivitet og næringsaktivitet til sjøs får samferdselsmessige konsekvenser på land, forutsetter Statens vegvesen at det blir tatt opp som tema i andre planprosesser hos kommunen.

Kommentar: Innspillet tas til etterretning.

Direktoratet for mineralforvaltning (DMF)

Kystplan Helgeland og 13 kystkommuner, herunder Bindal kommune, har gjennomført en felles kystsonesplanlegging. Formålet med planleggingen er å skape gode rammebetingelser for en bærekraftig vekst på Helgelandskysten. En helhetlig arealplanlegging og samordning av de ulike interessene i kystsonen er viktig for å legge til rette for fremtidig utvikling i regionen. Kystplan Helgeland (KPH) er en plan for sjøarealene på Helgeland.

Etter en gjennomgang av Norges geologiske undersøkelse (NGU) sine kartdatabaser og planforslaget, kan vi ikke se at tiltaket kommer i konflikt med mineralressurser av regional eller nasjonal verdi. DMF har ingen merknader til interkommunal Kystplan Helgeland – Bindal kommune.

Kommentar: Innspillet tas til orientering.

NTNU Vitenskapsmuseet

NTNU Vitenskapsmuseet er kulturvernets landsdelsinstitusjon for forvaltning av kulturminner under vann i Midt-Norge. Vi vurderer tiltak i sjø ut fra hensynet til en eventuell konflikt med kulturminner under vann, vernet eller fredet av Lov om kulturminner av 9. juni 1978 nr. 50 (kml) § 4 eller § 14.

Helgeland anses for å ha et betydelig potensial for kulturminner under vann. NTNU Vitenskapsmuseet ber om at planen viser til kulturminnelovens bestemmelser vedrørende kulturminner under vann jf. kml. §14, med henvisning til at alle planer med tiltak i sjø må vurderes av NTNU Vitenskapsmuseet før det kan gjøres vedtak i planene. Dette gjelder også for tiltak som ikke fremmes gjennom arealplaner, som for eksempel sjøkabel, ledning, mudrings- og dumpingsarbeid.

I den senere tid har vi opplevd en økende mengde av etablering av nye oppdrettslokaliteter, som ønskes etablert i områder som vurderes til å kunne ha potensial for kulturminner under vann. Slike vil normalt utløse krav om befaring før endelig uttalelse kan gis fra vår side. Krav om befaring er da hjemlet i kml. § 9. Som hovedregel kommer vi sent inn i prosessen. Det ville være en stor fordel om man tok inn kulturminnevernet på et tidlig tidspunkt, for å kunne samkjøre eventuelle krav om arkeologiske undersøkelser med andre registreringer av sjøbunn som også må foretas. Kostnadmessig vil det for tiltakshaver være langt mer gunstig å samkjøre de arkeologiske undersøkelsene med øvrig påkrevde undersøkelser, fremfor å ta disse separat i etterkant.

Vi vil generelt uttale at i fremtidige reguleringsplaner som planen vil ligge til grunn for og som åpner for alle typer regulering av- og inngrep i sjø eller vassdrag, må det påregnes at NTNU Vitenskapsmuseet kan kreve å gjennomføre en marinarkeologisk befaring på stedet jf. kml. § 9. Kostnadene ved slike undersøkelser skal etter kml. § 10 dekkes av tiltakshaver. Vi gjør også oppmerksom på at dersom det registreres kulturminner omfattet av kml § 14 (skipsfunn, last etc.) så kan disse ikke frigis gjennom plan. Det må da søkes Riksantikvaren om dispensasjon fra loven i hvert enkelt tilfelle før inngrep eventuelt kan tillates. Dette til orientering.

Kommentar: Innspillet tas til etterretning.

Nordland fylkeskommune:

Kystplanen omfatter en grundig arealavklaring i forhold til fiskeriinteressene. Det er lagt et betydelig og godt arbeid inn i planen for i å avklare firkseriinteressene. Fiskeridirektoratet støtter derfor planen og mener at den har en god balanse mellom fiskeri og andre arealinteresser.

Planen legger videre opp til en utstrakt bruk av flerbruksområder i sjø, der de tillatte arealene i all hovedsak er lagt ut som områder der alle tillatte arealformål er med i kombinasjon. Dette innebærer at planen ikke gir en endelig arealavklaring mellom de forskjellige formålene. Dette har vært grundig diskutert med prosjektet underveis. Blant annet med bakgrunn i at nasjonal og regional politikk tilsier at arealplaner skal bidra til arealavklaringer og forutsigbarhet.

Kystplan Helgeland har valgt denne løsningen da kommunene mener at planen dermed på en best mulig måte legger til rette for en videre vekst innen akvakulturnæringen. Dette er også et av hovedmålene med planen. Fylkeskommunen påpeker at dette vil medføre at søknader om etablering av akvakultur i disse flerbruksområdene i all hovedsak vil være i tråd med kommunene arealplan. Søknader om tillatelse til etableringer i planavklarte områder vil derfor kun behandles etter akvakulturloven.

Akvakulturinteressene er derfor svært godt ivaretatt i planforslaget og det er positivt at kommunene på Helgeland ønsker å legge til rette for en videre utvikling av akvakulturnæringen. Akvakultur er en dynamisk næring som over tid vil kunne ha vekslende krav til areal for å utøve sin virksomhet. Dette henger sammen med at teknologi, drift og offentlige reguleringer endrer forutsetningene for lokalisering og krav til hva som anses som egnet sjøareal. Også krav til innbyrdes avstand mellom anlegg varierer etter type virksomhet og hvilken produksjon lokaliteten er godkjent for. Akvakulturnæringen er derfor avhengig av en annen arealfleksibilitet sammenlignet med aktiviteter på land og planforslaget er i tråd med fylkesplanens arealpolitiske retningslinjer punkt 8.5 Kystsonen:

a. *Arealplanleggingen på alle nivå må sikre at akvakulturnæringen får tilstrekkelige og tilfredsstillende arealer til en bærekraftig produksjon*

I Meld. St. 16 (2014-2015) *Forutsigbar og miljømessig bærekraftig vekst i norsk lakse- og ørretnæring* redegjøres det blant annet for hvordan myndighetene bør regulere produksjonskapasiteten og kysten foreslås inndelt i ulike produksjonsområder. Det er vanskelig å forutsi hvordan arealbehovet vil endres som følge av implementering av Meld. St. 16. KPH gir rom for utvikling av eksisterende og fremtidig akvakulturvirksomhet for laks og ørret, marine fiskearter, makroalger, utvikling av ny teknologi og legger med dette til rette for regjeringens vekstambisjoner for havbruk. Det har vært en bred dialog med Fiskeridirektoratet i prosessen og fiskeriinteressene synes å være godt ivaretatt. Det er foretatt en god avklaring mellom akvakultur- og fiskeriinteressene.

Konsekvensutredningen omfatter slik fylkeskommunen oppfatter den i liten grad utredning og avveininger i forhold til andre interesser enn fiskeri og akvakultur. Konsekvensutredningen bør omfatte andre beslutningsrelevante tema som friluftsliv, naturmangfold og landskap. Mangelfulle utredninger svakker konsekvensutredningen som verktøy for å avveie forskjellige arealinteresser opp mot hverandre. Mangelfulle utredninger kan også være en saksbehandlingsfeil. Kommunene bør derfor vurdere om konsekvensutredningen skal revideres.

Arealbruken i sjø er videre ikke vurdert i forhold til arealbruk på land. Planen ville vært styrket med en sterkere vurdering av forholdet mellom arealbruk på sjø og på land. Potensielle konflikter mellom land og sjø avbøtes noe ved at planen ikke tillater tradisjonelle oppdrettsanlegg for anadrom fisk i områder grunnere enn 20 meter.

Eksisterende akvakulturanlegg er hovedsakelig avsatt som enbruksområder akvakultur (6400) i planforslaget. Fylkeskommunen gjør oppmerksom på at det foreligger søknader om nye akvakulturlokalteter ved Oksbåsen (Bindalslaks AS, Bindal kommune), og områdene anbefales vurdert for avsettelse til enbruksområde akvakultur. Ta kontakt med fylkeskommunens administrasjon eller selskapene for informasjon om omsøkte og nylig tildelte lokaliteter.

Med unntak av Sømna, Herøy og Nesna kommuner sine deler av planen inneholder planforslaget hverken landområder eller stedsnavn. Det gjør det vanskelig å orientere seg i planen og fylkeskommunen anbefaler at dette legges inn som standard i prosjektet.

Kommentar: Kartframstillingen gjøres bedre med hensyn til stedsnavn og landområder. Plankartet navnesettes enkelt med stedsnavn.

Sametinget:

Reindrifta langs Helgelandskysten er sårbar og er avhengig av vinterbeitene langs kysten. Kommunens planlegging bør derfor sikre fortsatt mulighet for å opprettholde eller å starte tradisjonell reindrift langs Helgelandskysten. *Dette innebærer at kommunene må legge til rette for at arealplanlegginga i sjø sikrer tradisjonelt brukte svømmeleier og øvrige naturlige trekk og drivleier.* Manglende areal og mulighet for trekk og flytting i sjø kan gi konsekvenser for fortsatt mulighet for drift.

Hensynsone for reindrift er tatt med i planens bestemmelser, noe som er positivt.

På side 239 i konsekvensvurderingen for kystplanen referes det til at reindriften benytter kun ferga til transport og derfor er det ikke relevant å utrede samiske interesser slik vi forstår det. Det er noe usikkert om dette er riktig og det bør vurderes hvilket rom det er for tradisjonell drift og fortsatt mulighet for naturlig trekk og drivleier for reindrifta i planen.

Det er regulert inn en rekke nye oppdrettsanlegg (A) i planen, men sjøarealene åpner også for flerbruksområder som inkluderer akvakultur (F/A, N/A, AFF) som vil beslaglegge store areal. Det vil si at arealbruken ikke er avklart på forhånd, men avgjøres gjennom konsesjonsbehandling. Dette vil være uheldig med tanke på forutsigbarhet for reindriften eksisterende svømmeleier, eller mulighet for framtidig utvidelse av tradisjonell reindrift. Dette vil også kunne få konsekvenser for muligheten for fortsatt tradisjonelt fiske og matauke. Det vil dessuten kunne være en utfordring for kommunene å styre

arealbruken i framtida med en slik utstrakt praksis av flerbruksområder. Sametinget noterer seg at det er uttrykt bekymring for dette fra ulike hold.

Sametinget mener i bakgrunn til ovenstående at kystplan Helgeland mangler en utredning for planens virkning for samisk kultur, samfunn og næringsliv jf. konsekvensutredningsforskriften og PBL § 3-1. Tilhørende lovkommentar til PBL §3-1 bokstav c sier blant annet sier at; «Ved planlegging og saksforberedelse er det viktig å ta hensyn til tidligere inngrep i samme område. Reindriften er en samisk næring og en viktig del av det materielle grunnlaget for samisk kultur. Der hvor reindriftsinteresser blir berørt, skal de samlede effektene av planer og tiltak innenfor det enkelte reinbeitedistriktet vurderes».

Teksten i konsekvensutredningen om konsekvenser for samiske interesser bør gis en annen ordlyd. Det bør kommenteres at reindriftskartene skal eller bør oppdateres i samråd med reindrifta og Fylkesmannen. Slik at både transport med ferge og tradisjonelle svømmeleier synliggjøres og bidrar til å sikre nåtidig og mulig framtidig tradisjonell reindrift langs Helgelandskysten. Sistnevnte bør også tas inn planbestemmelsene. Sametinget ønsker heller ikke at kystplanen tar i bruk flerbruksområder som inkluderer havbruk. Om slike flerbruksområder likevel blir vedtatt i kystplanen, så vil vi sterkt anbefale at det stilles krav til reguleringsplan.

Kommentar: Det er ikke registrert flyttleier som kommer i konflikt med nye akvakulturområder (A-områder) i Bindal. Hensynet til reindriftens flyttleier anses derfor tilstrekkelig imøtekommet gjennom at det tas inn en planbestemmelse, jf. punkt 4 ovenfor.

Brønnøy kommune:

Brønnøy kommune har orientert seg i Bindal kommunes planforslag med spesielt fokus på områdene som grenser til Brønnøy kommune og registrerer, at den foreslåtte arealbruken har god sammenheng på tvers av kommunegrensen.

Kommentar: Innspillet tas til orientering.

Nordland Fylkes Fiskarlag:

Nordland Fylkes Fiskarlag er på generelt grunnlag ikke tilfreds med de avklaringer som er funnet sted ved utarbeidelse av plane. Dette fordi en sitter med et inntrykk av at planen ahr blitt utarbeidet mest i den hensikt å gi oppdrettsnæringen bedre rammer for ekspansjon selv om dette må skje til fortregning for andre næringer.

Det presiseres at Nordland Fylkes Fiskarlag er grunnleggende positiv til at vi skal ha en oppdrettsnæring i Nordland. Imidlertid har oppdrettsnæringen ikke bare vært positiv for miljøet. Næringen har sine utfordringer med hensyn til miljøpåvirkning bl.a. gjennom kontinuerlige utslipp av bl.a. næringssalter fra anleggene. I tillegg har lakselus gjennom en årrekke vært en stor utfordring ikke bare for oppdrettsnæringen selv, men også for den tradisjonelle fiskerinæringen. Videre har oppdrettsnæringen i svært mange tilfeller lagt beslag på områder/arealer som fiskerne bruker i sin virksomhet. Særlig gjelder dette rekestrålfelt, men også andre typer fiskeri.

Nordland Fylkes Fiskarlag mener at kommunen gjennom sin egen planprosess bør avsette rene A-områder i stedet for å ha mange flerbruksområder som er meget uforutsigbare og som fører til at de nødvendige planmessige avveiningene mellom de ulike interessene ikke finner sin avklaring.

I Kystplan Helgeland del 2 er det en del statistikker som viser en utvikling frem til 2013. Vi er nå i 2016 og det burde være mulig å få frem tall som ligger nærmere opp til vår tid.

På side 40 i del 2 er det et punkt om rekefisket der det også fremkommer at andre typer fiske, som linefiske og garnfiske ikke er hindret av dype fortøyninger slik som rekestrålfisket er. Det mener en er direkte feil. Det forekommer både linefiske og garnfiske på dypt vann.

I det samme dokumentet heter det også at «Det kan skje at akvakulturnæringens behov er så store at selv viktige fiskeriinteresser må vike». Nordland Fylkes Fiskarlag vil sterkt advare mot en slik holdning og krever at kommunen tar avstand fra denne typen retorikk.

Oppdrettslokalitet Tosen

Det er foreslått en oppdrettslokalitet langt inne i Tosenfjorden. Ikke langt fra området er det registrert gyteområde samt at det drives en del fiske med passive redskaper i fjorden. Det er allerede etablert lakseoppdrett i det foreslåtte området. Nordland Fylkes Fiskarlag tar til etterretning at det allerede er etablert et lakseanlegg i området og er enig i at tiltaket tas inn i planen.

Oppdrettslokalitet Bangstadvika

Det er registrert en låssettingsplass i Bangstadvika og det opplyses at denne ikke har vært i bruk de siste 10-20 årene. Nordland Fylkes Fiskarlag mener at tiltaket kan tas inn i planen, men forutsetter at anlegget inklusive fortøyninger må legges slik at låssettingsplassen fortsatt kan brukes.

Avslutningsvis i konsekvensutredningen er det en sammenstilling (tabell) med en overordnet oppsummering. I denne tabellen er det ikke tatt med de arealutfordringene som akvakultur fører med seg i forhold til den tradisjonelle fiskerinæringen. Det er meget beklagelig.

Kommentar: Nordland Fylkes Fiskarlag er kommet med en del av de samme merknader som Fylkesmannen i Nordland. Disse merknadene er allerede kommentert i saksfremlegget ovenfor. Rådmannen har anbefalt at det gjøres endringer i planforslaget for å imøtekomme innsigelsene og merknader fra Nordland Fylkes Fiskarlag.

Norges Kystfiskarlag:

Norges Kystfiskarlag anser det som positivt at kommunene på Helgeland har gått sammen om å utarbeide et felles rammeverk for karlegging og utnyttelse av kystsonen i regionen. Planen har som ventet avdekket at det er et stort potensial for økt sjømatproduksjon i regionen, hvorpå akvakultur pekes ut som et særlig ønsket satsningsområde i årene som kommer.

Siden planen etter vårt syn i liten grad problematiserer de utfordringene man i stadig større grad opplever mellom fiskeri og havbruk, vil Norges Kystfiskarlag understreke viktigheten av at forvaltningsprinsippene man er underlagt i Havressursloven § 7 etterleves ved tildeling av nye oppdrettslokaliteter. Dette innebærer blant annet at all vekst innen akvakultur må basere seg på en føre-var-tilnærming. Planen ivaretar ikke denne tilnærmingen i tilstrekkelig grad når man i planens første del (s. 20) uttaler at man kan gjøre valg hvor akvakultur blir prioritert på bekostning av natur.

I likhet med Fiskeridirektoratet region Nordland, er vi av den oppfatning at viktige fiskeområder må skjermes, og at god sameksistens mellom fiskeri og akvakultur bør vektlegges høyere enn samfunnsøkonomisk optimal arealbruk. Dette med bakgrunn i nettopp Havressursloven.

Norges Kystfiskarlag mener videre at det er viktig at Fiskeridirektoratets fiskeridata (herunder kystnære fiskeridata) gjennomgås kontinuerlig. Det er viktig at man benytter presis lokal kunnskap om lokale forhold. Dette kan oppnås ved å utnytte den praktiske kompetansen yrkesfiskere i de berørte områdene besitter, jamfør Havressursloven § 32. På denne måten benyttes den kunnskapsbaserte erfaringen som allerede finnes blant fiskere, som igjen sikrer en best mulig sameksistens mellom fiskeri og akvakultur.

Norges Kystfiskarlag vil ut over dette også støtte seg til høringsuttalelse fra Nordland fylkes fiskarlag.

Kommentar: Norges Kystfiskarlag Nordland kom med en del av de samme merknader som Fylkesmannen i Nordland. Disse merknadene er allerede kommentert i saksfremlegget ovenfor. Rådmannen har anbefalt at det gjøres endringer i planforslaget for å imøtekomme innsigelsene og merknader fra Norges Kystfiskarlag.

Forum for natur og friluftliv (FNF):

FNF mener planmyndigheten har vært svært uklar. Det faglige arbeidet har foregått i Sør-Helgeland Regionråd og planforslagene har vært sterkt politikerstyrt og i liten grad faglig begrunnet.

FNF har følgende innspill til høringen:

1. Planmyndigheten har ikke sørget for at det er en reell medvirkning fra de frivillige natur- og friluftslivsorganisasjonene, det gjelder også andre berørte interesser; fiskerlag og reindriftsnæringen klager på at medvirkningen ikke har vært reell. FNF krever at dette rettes opp nå ved at planmyndigheten inviterer til møter før innspillene i denne høringen blir behandlet og der fagfolkene i både kommunen og Regionrådet er til stede.

Det er av allmenn interesse og konfliktdepende at KPH kan vise til at medvirkningen har vært reell og at forslagene er faglig begrunnet og bygd på troverdige konsekvensutredninger for natur- og friluftslivsinteressene.

2. I planen er det gjort relativt gode konsekvensutredninger (KU) på fiske og fiskeri, men FNF registrerer at temaer som friluftsliv, landskap, naturmangfold og reindrift i liten eller ingen grad er blitt utredet eller gitt begrunnelse for hvordan planen skal ivareta og ta hensyn til disse temaene. Det er bare ett tematisk skjema med KU for oppdrett der de ulike konsekvenser beskrives nærmere.

Det avsettes også store flerbruksområder med akvakulturformål som etter vårt syn gir en dårlig arealavklaring for bruken av sjøområdene. Med flerbruksområder med akvakulturformål har ikke kommunene særlig styring over arealbruken heller.

FNF registrerer også at KPH tolker forskningsresultater og undersøkelser særdeles ukritisk i forhold til hvilke konsekvenser akvakultur har på naturmangfold. KPHs hyppige konklusjon om at «*oppdrett ikke har konsekvenser for sjøfugl*» og henvisningen til NINA-rapport 773 (2011) bekrefter dette. KPH viser overhodet ikke til kunnskapsmangelen som avdekkes i omtrent alle forskningsrapporter på dette temaet. Når det kommer til de foreslåtte enkelttiltak som foreslås inn i planen, så kommer det ikke frem at/hvordan planmyndigheten har vurdert denne kunnskapsmangelen og naturmangfoldlovens miljøretslige prinsipper (§§ 8- 12).

Planutkastet er derfor lite konfliktavklarende i forhold til andre interesser enn fiskeri og er i strid med lovbestemmelsene og forskrift om konsekvensutredninger, regionale retningslinjer samt KPHs intensjon om at «*bærekraftig utvikling skal ligge til grunn i planleggingen og forvaltningen*». Dette kan ikke være interesser forholde seg til og akseptere for en omfattende plan som KPH.

3. Kommunens fagfolk har i liten grad hatt innflytelse på det faglige arbeid med KLP. Faglige innspill er blitt avslått uten faglig begrunnelse, neglisjert eller oversendt politikere med beskjed om at de vil være til hinder for vekst i oppdrettsnæringa dersom de blir godtatt. Vi mener slike innspill nå må behandles med begrunnelse slik Pbl forutsetter.

4. Vi er blitt gjort kjent med at regionrådssekretæren selv er betydelig engasjert på eiersiden i oppdrett, også i lokaliteter som ligger omsøkt. Vi ber derfor om at habiliteten blir vurdert av uavhengig instans. Om så er tilfelle, ber vi om at habiliteten til prosjektleder, som er direkte underordnet regionrådssekretæren blir vurdert.

5. Et av de store spørsmål i oppdrettsindustrien er påvirkningen den gir for våre ville bestander av anadrom laksefisk.

- Geninnblanding fra oppdrettslaks
- Lus og rømming

6. Forbudet mot oppdrett i gyte- og oppvekstområder for andre ville fiskeslag må håndheves strengt. Det samme gjelder fiskeplasser for yrke og fritid.

Manglende planavklaring

I planforslaget heter det at «*KPH ønsker å legge til rette for fiske og akvakultur samtidig som det tas hensyn til naturmangfold, friluftsliv, kulturminner og kulturmiljø, landskap og rent hav. Planen skal gi*

langsiktige rammer for bruk av sjøarealene i kystsonen og skal ha en tydelig og klar kunnskapsbasert tilnærming til problemstillingene. Det skal være et solid vitenskapelig kunnskapsgrunnlag for arealplanleggingen. Planen skal sikre viktige arealer for fiskerinæring, friluftsliv og naturmangfold og naturtyper».

Videre heter det at «*Den samfunnsmessige verdien av friluftsliv og rekreasjon i kystsonen er betydelig, og det finnes store biologiske og landskapsmessige kvaliteter i kystsonen som det er viktig å ta vare på*».

Med den vinkling planen nå har ligner den mest på en næringsplan for vekst i oppdrettsindustrien. FNF mener planen gir et dårlig grunnlag for å vurdere arealkonflikter og samlet belastning på naturmangfold og andre temaer som friluftsliv og reindrift. Planen strider derfor med Naturmangfoldlovens miljørettslige prinsipper (§§ 8-12) og kan derfor ikke godkjennes på dette tidspunkt.

Naturmangfold

I planutkastet viser KPH til at ålegrasenger er foreslått som utvalgt naturtype og ålegras vokser ned til ca. 10 meter, mens tang og tareskoger vokser ned til ca. 20 meter. KPH ønsker å ivareta tareskogen og ålegrasenger med tilhørende biologiske mangfold, gjennom egne bestemmelser som ikke tillater tradisjonelt oppdrett av laksefisk grunnere enn 20 meter. Dette støtter FNF og det kan også være positivt for friluftslivet.

Når det gjelder sjøfugl så har akvakulturanlegg negative virkinger på sjøfugl, men det er kunnskapsmangler omkring dette temaet. KPH viser til NINA rapport 733 (2011) som blant annet påpeker at arealbeslag er de mest alvorlige følgende ved etablering av akvakultur, men KPH viser ikke til NINA Rapport 1199 *Effekter av forstyrrelser på fugl og pattedyr fra akvakulturanlegg i sjø – litteraturstudie* (2015). I rapporten konkluderes det med at kunnskapen om hvordan havbruk forstyrrer fugl og pattedyr og de negative følgene av dette, er mangelfull. KPH må derfor legge opp til at akvakulturanlegg ikke kan tillates i nærhet til områder som er viktig raste og beiteområder for sjøfugl og pattedyr.

Rømming og lakselus er de største utfordringene oppdrett har på villaks og sjøørret. For at en plan om oppdrett skal ta hensyn til villaks og sjøørret så må det foreligge vitenskapelig kunnskap om laksesmoltutvandring og sjøørretens oppholds- og beiteområder i fjordene. I planforslaget presenterer KPH oppdrettsnæringen med å ha et stort fokus på at det skal være minst mulig lus på laksen, spesielt i den perioden smolt er på utvandring. Men gjeldende regler sikrer ikke lusefrie vandringsveier og derfor må bare lukkede anlegg tillates.

Villfisk og fiskeri

I planforslaget heter det at: «Planområdet har betydelige fiskeinteresser som gjennom konsekvensutredningen er veid opp mot andre samfunnsinteresser, i første rekke lokalitetsbehovet til oppdrettsnæringen. Oppdrett kan føre til tap av fiskeplasser og til påvirkning på fiskebestander. Det er særlig rekefeltene og gyte- og oppvekstområdene for fisk som er hensyntatt ved vurderingen av ny arealbruk. I fjorder som alt er påvirket av oppdrett er fiskeinteressene tillagt mindre vekt. Samlet sett er konsekvensen for fiske i planområdet liten til middels negativ.

Flere kommersielt viktige bestander av marin fisk gyter langs kysten og inne i fjordene. Det har vært uttrykt bekymring for om lakseoppdrettsanlegg påvirker den naturlige gytevandringen til for eksempel torsk eller sild, eller at gytefelt blir påvirket ved at oppdrettsanlegg blir plassert i nærheten. Det har så langt vært vanskelig å bekrefte at lokale gyteområder i nærhet av oppdrettsanlegg skys av villfisk.»

FNF er uenig med Fiskeridirektoratet om at fangstene av torsk i fjordene ikke har gått ned og ber om at det framlegges dokumentasjon. Det er i vurderingene antatt at direkte overlapp mellom oppdrettsareal og gyteareal vil være negativt og nye lokaliteter er lagt slik at konflikt med gyteområder blir minst mulig.

FNF er også uenig i at konfliktnivået mellom fiske og akvakultur er overdramatisert. FNF kjenner til en rekke konflikter i Nordland, også på Helgeland. Fiskerinæringa og havbruksnæringa samarbeider ikke på likeverdige vilkår lokalt når oppdrettskonsesjoner legges ut. Kommunene må som planmyndighet sikre reell medvirkning og ikke overlate til oppdrettsindustrien til å avklare interessekonfliktene.

Merknader til plankart Kystplan Helgeland - Bindal kommune

I det påfølgende har FNF kommentarer til de enkelttiltak som foreslås i planen, til tross for manglende utredninger.

Våre merknader er basert på Havforskningsinstituttets ferske rapport «*Effekter av utslipp fra akvakultur på spesielle marine naturtyper, rødlista habitat og arter*», (HI-rapport 8-2016) datert 19.4.2016, gjennomført på oppdrag fra Miljødirektoratet. Rapporten er en oppdatering av kunnskapsstatus med kommentarer til de viktigste kunnskapsmanglene og forskningsbehov.

Fra kapittelet om oppsummering i rapporten:

«Denne rapporten viser at vi i dag har en rekke akvakulturanlegg som ligger slik plassert at de potensielt kan ha negativ påvirkning på spesielle naturtyper, rødlista naturtyper og arter. Årsaken til dette er i hovedsak at vi har hatt, og fremdeles har, mangelfull kunnskap om hva slags naturtyper som finnes i området før etablering av nye anlegg...»

Våre merknader gjelder noen av de foreslåtte lokaliteters plassering og konsekvenser de kan ha på viktige marine naturtyper og biologisk mangfold. Planmyndigheten skal vurdere konsekvensene for friluftsliv og valg av lokalitet skal vurderes og begrunnes i henhold til naturmangfoldlovens §§ 8 – 12. Men dette er ikke gjort.

Der vi mener en ny lokalitet har en negativ- eller stor negativ konsekvens for miljø og biologisk mangfold, kommenterer vi det.

Generelt mener vi at lokaliteter må unngås:

1. i, og i nærheten av gyteområder. Kysttorskbestanden må styrkes.
2. i spesielt dype fjorder som Tosen, - Bindals, - og delvis Velfjorden. Regionale eutrofieringseffekter.
3. i områder (fjorder) hvor oppdrettstrykket er stort fra før. (tonn fisk/km²)
4. inne i, og nært inntil områder med øyer, holmer og skjær. Forurensning av viktige områder for sjøfuglbestanden.

Konkrete merknader til innkomne enkelttiltak i Bindal kommune

Tosen og Bangstadvika

Begge lokalitetene ligger i Tosenfjorden, som er en av få særlig dype fjorder (> 500 m) i Nordland. Fjordtypen er viktig fordi man i slike dype bassenger ofte finner et spesielt artssamfunn. Liten vannbevegelse i de dypere lag, med anlegg plassert rett over bratte fjordvegger hvor artsmangfoldet kan ødelegges av utslippene, kan føre til regionale overgjødslingseffekter.

Lokalitetene kan påvirke kysttorskens vandringsvei til gyteområdene i Tosbotn. Kunnskap om og vurderinger av lokalitetenes virkninger på villaks, sjørrett og sjørøye, beite- og oppholdsområder og smoltutvandring er fraværende. Dette gir ingen grunnlag for å vurdere påvirkninger og samla belastning på anadrom laksefisk.

FNF mener lokalitetene må vurderes opp mot kysttorskens vandringsvei, samt påvirkninger på anadrom laksefisk og samla belastning før lokalitetene for tiltakene kan vurderes inn i planen.

Klampvika

Lokaliteten ligger i det området hvor Bindalsfjorden er på det dypeste >700 meter. Litt avhengig av hvor anlegget plasseres i forhold til fjordveggen, vil våre merknader til lokalitetene Tosen og Bangstadvika også gjelde her.

Lokaliteten kan påvirke kysttorskens vandringsvei til gyteområdet i Reppsundet Erfaringer fra kystfiskere viser at kysttorken endrer sin vandringvei til gyteområdene i enkelte fjorder der det er oppdrettsanlegg. I laboratorieforsøk er det påvist at dette skjer. Et fullskalaprojekt er nå i gang på Smøla.

Det er tidligere gitt tillatelse til oppdrett i Klampvika og tillatelsen ble inndratt da den ikke var i bruk. Tillatelsen ble gitt med vilkår om at en linje utenfor området ikke skulle overstiges da det settes kveitegarn utenfor. Det er låsettingsplass i området som ikke har vært i bruk på 10-20 år som bør hensynstas ved evt. etablering av fortøyning.

Natur og friluftsliv: Ingen funn i naturbase eller artskart. Imøya og Stavøya er et registrert friluftslivsområde. Øyer og skjær med fine områder for padling og badeaktivitet. Bruk om sommeren av hyttefolk.

FNF mener det må foreligge bedre beskrivelse av konsekvensene for naturmangfold og friluftsliv før tiltaket kan vurderes inn i planen.

Kommentar: Forum for natur og friluftsliv Nordland har kommet med mange av de samme merknader som Fylkesmannen i Nordland, Nordland fylkeskommune og Fiskeridirektoratet. Disse merknadene er allerede kommentert i saksfremlegget ovenfor. Rådmannen har anbefalt at det gjøres endringer i planforslaget for å imøtekomme innsigelsene og merknader fra Forum for natur og friluftsliv Nordland.

Bindalslaks AS/SinkabergHansen AS:

Fylkesmannen i Nordland (FMNO) foreslår at flere fjordsystemer skal defineres uten akvakultur i den fremtidige planen. Det er videre spesifisert krav om alternativ driftsform i lukket anlegg for enkelte fjorder. Vi mener at disse begrensningene og omdisponering av områder i stor grad er besluttet på utdatert kunnskapsgrunnlag.

- Rapport fra FMNO (2014) viser til at nedgangen i laksefisket er størst i elver som ikke har oppdrett i fjordene sine.
- Data fra Miljødirektoratet dokumenterer at årsaken til dårlige bestander av villaks i planområdet i hovedsak skyldes vassdragsreguleringer, ukjente forhold, Gyrocatylus salaris, fysiske inngrep og tilsig fra jordbruk. Bestandene av sjøørret er redusert i hele planområdet, og sårbare bestander av sjøørret følger samme mønsteret som for villaksbestandene.
- Rømt oppdrettslaks som ble observert i Åbjøravassdraget og Urvoldvassdraget vare større enn 2 kg. Gjennomsnittlig vekt for smolten i oppdrettsanleggene i Tosenfjorden og Bindalsfjorden var i 2015 rundt 1-2 kg. Rømt oppdrettslaks observert i de to av vassdragene må derfor trolig ha opphav fra andre anlegg enn de i 2015 etablerte anlegg for smolt i Tosenfjorden.

Ut i fra dokumentert virkelighetsbilde blir det feil at en overordnet plan for Helgelandsregionen skal begrense anvendelsen og næringsutviklingen i disse områdene.

Lukket akvakulturanlegg er så langt en ny og umoden driftsform. Andre driftsformer kan vise seg å ha vel så gode bærekrafts aspekter i seg. Det blir feil av en overordnet plan for Helgelandsregionen skal ta stilling til teknologiske prinsipper for drift av akvakultur (lukket anlegg).

Med bakgrunn i de positive erfaringene vi har hatt med vårt driftsopplegg i Tosen- og Bindalsfjorden, er det fra vårt ståsted ønskelig med en retningslinje for eventuell drift på nye lokaliteter i området. Dersom nye aktører skulle få tilgang til lokaliteter i området, er det sterkt ønskelig at det legges føringer på at de følger samme driftsopplegg som SinkabergHansen AS/Bindalslaks AS.

Kommentar: Kystplan Helgeland har ikke foreslått bestemmelser knyttet til driftsform. Dette fordi en plan skal være gyldig i flere år, og det er vanskelig å forutse hvilke driftsformer som vil være mest bærekraftige framover. Rådmannen mener derfor at krav til driftsform må fastsettes gjennom enkeltsaksbehandling knyttet til den enkelte lokalitet. Rådmannen mener på bakgrunn av dette at det heller ikke er aktuelt å ta inn en planretningslinje med krav til drift på framtidige lokaliteter.

I planforslaget er det foreslått å videreføre flerbruksområder der det er åpnet for akvakultur, tilsvarende dagens plan.

Åbjøravassdraget Elveeierlag og Plahtes Eiendommer:

Vi er positive til ny næringsutvikling, men er svært skeptisk til endringer som vil gi økt biomasse i de fjordområdene som benyttes av sjøørret og laks samt økt biomasse nær ferdsselsveiene for utvandrende laksesmolt

De endringene som vi mener er mest konfliktfylte i planen er:

- A9: Mulingen ligger så nær Åbjøravassdraget og Urvoldvassdraget at det burde vært krav til lukket merd eller at området ikke skulle vært brukt til anadrom akvakultur
- A11: All utvandrende og innvandrende laks fra de indre fjordområder må passere nær Båsen. Det bør derfor være krav om lukket merd eller at lokaliteten begrenses til ikke-anadrome arter.
- A12: Bangstadvika bør begrenses til lukket merd eller til ikke-anadrome arter.
- A14: Det bør ikke tillates økning av tilgjengelig anadrom biomasse ved Øksninga (=overflate på anadrom fisk= tilgjengelig areal for ektoparasiter)
- A17: All utvandrende og innvandrende laks fra de indre fjordområder må passere nær Klampvika. Lokaliteten bør derfor begrenses til lukket merd eller ikke-anadrome arter.

Utvandrende fisk må enten passere ved Reppsundet eller ved Terråkfjorden. De må deretter passere Bindalsfjorden, Med den foreslåtte plan blir i praksis alle utfartsveier for laks «spærret» med oppdrettsanlegg. Om disse anleggene er åpne merder med anadrom fisk, vil dette gi villfisken en svært sterk eksponering av parasitter og patogener fra oppdrettsfisken.

Det har vært mye fokus på lakselus i oppdrettsnæringen. Vi mener dette er toppen av isfjellet. I biologiske systemer der man samler svært mange individer på et lite område vil man få en inkubator for parasitter og sykdommer. En bekjemping av disse, medfører et sterkt seleksjonspress som ofte fører til resistens. Det er overveiende sannsynlig at man (i tillegg til lakselus) i årene fremover vil få store problemer med andre parasitter og ulike sykdomsutbrudd i oppdrettsnæringen. Noen av disse vil være et problem primært for næringen, mens andre vil kunne være katastrofale for også de ville fiskestammene. Dette vil igjen være katastrofalt for kommunens turistnæring.

Elveeierlaget og Plahtes Eiendommer mener på det sterkeste at nye anadrome lokaliteter må være basert på lukkede merder. Det bør også settes en tidsfrist for når eksisterende lokaliteter skal gå over til lukkede merder.

Kommentar: Åbjøravassdraget Elveeierlag og Plahtes Eiendommer har kommet med en del av de samme merknader som Fylkesmannen i Nordland. Disse merknadene er allerede kommentert i saksfremlegget ovenfor. Rådmannen har anbefalt at det gjøres endringer i planforslaget for å imøtekomme innsigelsene og merknader fra Åbjøravassdraget Elveeierlag og Plahtes Eiendommer.

RÅDMANNEN I BINDAL KOMMUNE, Terråk, 24.10.2017

Knut Toresen
rådmann

Kjell Andersen
plan- og utviklingssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke signatur.